

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD – 4111-002-01/2013
K/13/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

K/13/004 – Realizacja wniosków pokontrolnych NIK sformułowanych w wyniku kontroli nr P/11/134 pn. „Utrzymanie przez gminy czystości i porządku w miejscach publicznych”.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku

Kontroler

Zygmunt Olech, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84834 z 12 marca 2013 r.

(dowód: akta kontroli str.1-2)

Jednostka
kontrolowana

Urząd Miejski w Bytowie, ul. 1-go Maja 15, 77-100 Bytów, (dalej: „Urząd”)

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Ryszard Jan Sylka, Burmistrz Bytowa (dalej: „Burmistrz”)

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ rzetelność i terminowość odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne oraz sposób realizacji przez Burmistrza wniosków pokontrolnych sformułowanych przez NIK w wyniku kontroli nr P/11/134 pn. „Utrzymanie przez gminy czystości i porządku w miejscach publicznych”.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Burmistrz udzielił odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne w sposób rzetelny i terminowy. Spośród siedmiu wniosków sześć zostało wykonanych, a jednego nie zrealizowano z uwagi na zmianę obowiązującego w tym zakresie prawa. Podjęte w Urzędzie działania umożliwiały bieżącą kontrolę prawidłowego wykonywania przez Urząd zadań wynikających z ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach² (zwanej dalej: „ustawą o utrzymaniu czystości i porządku”).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Odpowiedź na wystąpienie pokontrolne dotyczące kontroli nr P/11/134

Opis stanu
faktycznego

W okresie od 2 sierpnia 2011 r. do 30 września 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła w Urzędzie kontrolę utrzymania przez gminy czystości i porządku w miejscach publicznych.

W dniu 10 listopada 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli przekazała wystąpienie pokontrolne³, zawierające wnioski pokontrolne o:

- 1) aktualizację regulaminu organizacyjnego Urzędu i zakresów czynności pracowników wykonujących zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bytów o zadania wynikające z przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku;

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz.U. z 2012 r., poz. 391 ze zm. .

³ Data wpływu do Urzędu 16 listopada 2011 r.

- 2) wprowadzenie mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko:
 - nierzetelnego prowadzenia ewidencji umów zawartych przez właścicieli nieruchomości z przedsiębiorcami na odbieranie odpadów komunalnych,
 - nieprzekazywania przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne wykazów i informacji, o których mowa w art. 9a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku;
- 3) udostępnienie na stronie internetowej Urzędu informacji o podmiotach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych;
- 4) opracowanie i przedstawienie Radzie Miejskiej w Bytowie (dalej: „Rada Miejska”) w celu uchwalenia aktualizacji „Planu gospodarki odpadami na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2015”;
- 5) wystąpienie do Rady Miejskiej z inicjatywą dostosowania regulaminu utrzymania czystości do wymogów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku;
- 6) sporządzenie sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami i przedłożenie go Radzie Miejskiej i Zarządowi Powiatu Bytowskiego;
- 7) zlikwidowanie istniejących „dzikich wysypisk”.

(dowód: akta kontroli str. 5-11)

Burmistrz pisemnie poinformował NIK o sposobach wykonania wniosków, tj. o:

- 1) zobowiązaniu pracowników do realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych zgodnie z załączonym „Harmonogramem realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych ...”, w którym określono terminy realizacji wniosków i osoby odpowiedzialne za ich realizację;
- 2) zobowiązaniu sekretarza Miasta do bieżącego przeglądu i aktualizacji dokumentów organizacyjnych Urzędu;
- 3) wystosowaniu pisma do przedsiębiorców odbierających odpady komunalne o bezwzględne przekazywanie Burmistrzowi wykazów właścicieli nieruchomości oraz informacji, o których mowa w art. 9a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku oraz zobowiązaniu kierownika Wydziału Spraw Rolnych i Ochrony Środowiska do bieżącego kontrolowania i egzekwowania przekazywania tych danych przez przedsiębiorców;
- 4) udostępnieniu na stronie internetowej oraz Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu informacji o podmiotach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny z gospodarstw domowych;
- 5) likwidacji tzw. dzikich wysypisk, wykrytych podczas kontroli.

Ponadto w związku ze zmianą od 1 stycznia 2012 r. art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach⁴ (dalej: „ustawa o odpadach z 2001 r.”), polegających m.in. na likwidacji obowiązku opracowania planu gospodarki odpadami przez gminy, Burmistrz zwrócił się o odstąpienie od wykonania aktualizacji „Planu gospodarki odpadami na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2015”.

(dowód: akta kontroli str. 12-15)

Pismo z powyższą informacją wysłane zostało do Delegatury NIK w Gdańsku w dniu 29.11.2011 r., tj. w terminie określonym w wystąpieniu pokontrolnym. Było to zgodne z art. 62 ustawy o NIK⁵.

(dowód: akta kontroli str. 14)

W dniu 24 kwietnia 2012 r. Burmistrz przekazał dodatkową informację o realizacji wniosków pokontrolnych. Wynikało z niej, iż:

⁴ Dz.U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 ze zm. – ustawa została uchylona z dniem 23.01.2013 r.

⁵ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.), zwana dalej „ustawą o NIK”.

- 1) zarządzeniem Nr 245/2011 Burmistrza z 30 grudnia 2011 r. dokonano zmiany „Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Bytowie”, polegającej na uzupełnieniu realizacji przez Wydział Spraw Rolnych i Ochrony Środowiska zadań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku;
- 2) dokonano aktualizacji zakresów czynności pracowników wykonujących zadania związane z utrzymaniem czystości i porządku na terenie Gminy Bytów;
- 3) na bieżąco prowadzona jest kontrola przekazywania danych przez przedsiębiorców w zakresie umów zawartych przez właścicieli nieruchomości na odbieranie odpadów komunalnych przez przedsiębiorców;
- 4) uchwałą Nr XVII/140/2012 z 29 lutego 2012 r. Rady Miejska dokonała zmiany „Regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Bytów”, polegającej na dostosowaniu regulaminu do wymogów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku;
- 5) w dniu 22 lutego 2012 r. przedłożono Radzie Miejskiej i Zarządowi Powiatu Bytowskiego sprawozdanie z realizacji „Planu gospodarki odpadami w Gminie Bytów”.

(dowód: akta kontroli str. 16-18)

Przekazane NIK informacje były zgodne ze stanem faktycznym. Ustalenia dotyczące sposobu wykonania wniosków/działań podjętych w celu realizacji wniosków (ewentualnie przyczyn niepodjęcia takich działań) opisano w pkt 2 części III niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁶ rzetelność i terminowość udzielenia przez Burmistrza Bytowa odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne przekazane w wyniku kontroli nr P/11/134.

2. Wykonanie wniosków pokontrolnych

2.1. Wniosek pokontrolny o aktualizację Regulaminu organizacyjnego Urzędu i zakresów czynności pracowników wykonujących zadania z zakresu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bytów o zadania wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

Zarządzeniem Nr 245/2011 z 30 grudnia 2011 r. Burmistrz zmienił zarządzenie w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego dla Urzędu, uwzględniając w § 24 ww. regulaminu realizację zadań w zakresie utrzymania stałego porządku i czystości na terenie Gminy Bytów, określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku.

(dowód: akta kontroli str. 19-26)

Zakres czynności Kierownika Wydziału Spraw Rolnych i Ochrony Środowiska Urzędu został rozszerzony aneksem z 2 stycznia 2012 r. o zadania w zakresie utrzymania stałego porządku i czystości na terenie Gminy Bytów, określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku. W grudniu 2011 r. ustalono nowe zakresy czynności Podinspektorowi ds. ochrony środowiska i podinspektorowi ds.

⁶ Podobnie jak przy ocenie ogólnej, Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

komunalnych z uwzględnieniem spraw wynikających z regulaminu organizacyjnego Urzędu w zakresie spraw dotyczących porządku i czystości na terenie gminy. Również w zakresie czynności zatrudnionego od 1 października 2012 r. Podinspektora ds. gospodarki odpadami ujęto zadania związane z utrzymaniem czystości i porządku w gminie wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku.

(dowód: akta kontroli str. 27-45)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Wniosek pokontrolny o wprowadzenie mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko:

- **nierzetelnego prowadzenia ewidencji umów zawartych przez właścicieli nieruchomości z przedsiębiorcami na odbieranie odpadów komunalnych,**
- **nieprzekazywania przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne wykazów i informacji, o których mowa w art. 9a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku.**

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

Informacje o rozwiązanych i podpisanych umowach na odbiór odpadów były aktualizowane na podstawie przeprowadzanych kontroli i wykazów przedkładanych przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne od mieszkańców. Aktualnie wdrażany jest program komputerowy „Odpady”, który pozwala na prowadzenie ewidencji mieszkańców objętych systemem, liczby właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane odpady komunalne, sporządzanie i kontrolę sprawozdań z gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym określenie masy odebranych poszczególnych rodzajów odpadów oraz sposobów ich zagospodarowania.

(dowód: akta kontroli str. 46-131)

Urząd wystosował do 10 firm odbierających odpady komunalne pisma z przypomnieniem o konieczności składania sprawozdań z gospodarowania odpadami komunalnymi. W 2012 r. wszyscy przedsiębiorcy odbierający odpady komunalne wywiązali się z obowiązku wynikającego z art. 9a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku i złożyli wymagane sprawozdania i informacje.

(dowód: akta kontroli str. 132-305)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Wniosek pokontrolny o udostępnienie na stronie internetowej Urzędu informacji o podmiotach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

Na stronie internetowej Urzędu zamieszczono wykaz ośmiu przedsiębiorstw prowadzących na terenie Gminy Bytów działalność w zakresie zbierania sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

(dowód: akta kontroli str. 306-307)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.4. Wniosek pokontrolny o opracowanie i przedstawienie Radzie Miejskiej w Bytowie w celu uchwalenia aktualizacji „Planu gospodarki odpadami na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2015

Opis stanu faktycznego

Wniosek nie został zrealizowany z powodu zmiany z dniem 1 stycznia 2012 r. przepisów art. 14 ustawy o odpadach z 2001 r.⁷, co spowodowało likwidację obowiązku opracowania planu gospodarki odpadami przez gminy. W związku z powyższym, Urząd zasadnie odstąpił od wykonania aktualizacji „Planu gospodarki odpadami na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2015”.

(dowód: akta kontroli str. 308-312)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.5. Wniosek pokontrolny o wystąpienie do Rady Miejskiej z inicjatywą dostosowania Regulaminu utrzymania czystości do wymogów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

Uchwałą Nr XVII/140/2012 Rady Miejskiej z 29 lutego 2012 r. dostosowano zapisy regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Bytów do wymogów wynikających z ustawy o utrzymaniu w czystości.

(dowód: akta kontroli str. 313-325)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.6. Wniosek pokontrolny o sporządzenie sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami i przedłożenie go Radzie Miejskiej i Zarządowi Powiatu Bytowskiego

Opis stanu faktycznego

Wniosek został zrealizowany.

W dniu 21 lutego 2012 r. Urząd przedłożył Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Bytów za lata 2007-2010, a w dniu 22 lutego 2012 r. Urząd przedłożył ww. sprawozdanie Zarządowi Powiatu Bytowskiego.

(dowód: akta kontroli str. 326-332)

⁷ Aktualnie obowiązuje ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r., poz.21)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.7. Wniosek pokontrolny o zlikwidowanie istniejących „dzikich wysypisk”

*Opis stanu
faktycznego*

Wniosek został zrealizowany.

W 2011 r. dokonano likwidacji istniejących „dzikich” wysypisk odpadów w ramach prac interwencyjnych. W 2012 r. zlikwidowano nielegalne wysypisko w miejscowości Madrzechowo.

(dowód: akta kontroli str. 333-355)

W działalności Urzędu w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sposób wykonania wniosków pokontrolnych i działania podjęte w celu realizacji wniosków sformułowanych przez NIK w wyniku kontroli nr P/11/134.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Gdańsk, 08 maj 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontroler
Zygmunt Olech
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis